

LPS un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas 26.04.2023. sarunu rezultāti

Ivita Peipiņa,
Sniedze Sproģe,
Sandra Bērziņa
LPS padomnieces

2022.gada protokola izpilde

1. Atbalstīt mērķdotācijas infrastruktūras un attīstības veicinošu pasākumu un investīciju projektu īstenošanai 2024. gadā.
2. Izdiskutēt LPS un VARAM viedokļus par pašvaldību aizņēmumiem Valsts kasē 2024. gadā un turpmāk, paredzot iespēju visām pašvaldībām aizņemties pašvaldību investīciju projektu realizācijai.

Teritorijas attīstības plānošanas sistēmas pilnveide

1. Latvijas Pašvaldību savienība kopā ar VARAM sagatavo un iesniedz Saeimas Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijai likumprojektu “Grozījums Teritorijas attīstības plānošanas likumā”, paredzot svītrot likuma Pārejas noteikumu 10.1 punktu.
2. Mēneša laikā VARAM izveido darba grupu, iekļaujot tajā arī LPS un Latvijas Teritorijas plānotāju asociācijas ekspertus, kas uzsāk darbu pie teritorijas attīstības plānošanas procesa izvērtēšanas un priekšlikumu sagatavošanas, kā arī pārrunā nepieciešamību veikt grozījumus “Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma” pārejas noteikumu 17. punktā.

Pašvaldību likums” un jauno autonomo funkciju finansējums

1. Pēc informatīvā ziņojuma "Par aktuālo situāciju atskurbtuvju izveidē" apstiprināšanas Ministru kabinetā, VARAM sagatavot prioritārā pasākuma pieteikumu atskurbināšanas pakalpojuma sniegšanas izdevumu segšanai pašvaldībām, kas būtu izskatāms Ministru kabinetā likumprojekta "Par valsts budžetu 2024. gadam un budžeta ietvaru 2024., 2025. un 2026. gadam" sagatavošanas procesā kopā ar visu ministriju un citu centrālo valsts iestāžu iesniegtajiem prioritāro pasākumu pieteikumiem, ievērojot valsts budžeta finansiālās iespējas.
2. Organizēt kopīgu sarunu ar Iekšlietu ministriju un Latvijas Pašvaldību savienību par iespēju pagarināt termiņu Pašvaldību likumā noteiktajam pienākumam izveidot un finansēt pašvaldības policiju un atskurbināšanas pakalpojumus – ar 2025. gada 1. janvāri.

Dabas resursu nodoklis

1. VARAM sagatavo grozījumus Dabas resursa nodokļa likumā, lai atjaunotu dabas resursu nodokļa iemaksu procentuālo sadalījumu starp valsts un pašvaldību budžetiem tādā apmērā, kā to paredzēja “Dabas resursu nodokļa likums” pirms 2019. gada 28. novembra grozījumiem, ievērojot Finanšu ministrijas izstrādājamās pamatnostādnes par nodokļiem un nodevām.
2. VARAM un LPS organizē diskusiju par Dabas resursa nodokļa % pārdali nākotnē.

VARAM redzējums par valsts un ES fondu iespējamo pieejamo finanšu apjomu un avotiem jauno ES direktīvu vides jomā prasību izpildei.

VARAM organizēt iesaistīto pušu sarunas atsevišķi par katru direktīvas vai regulas projektu, lai saprastu kopējās prasību ieviešanas izmaksas, laika grafiku, kompetenču sadalījumu.

VARAM redzējums par valsts un pašvaldību koplietošanas informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (turpmāk – IKT) platformu attīstības pārvaldību.

1. ERAF programmas plānošanā un atbalstāmo aktivitāšu prioritāšu noteikšanā VARAM iesaistīt pašvaldības (vienoto IKT pašvaldību sadarbības platformu), paredzot projektus arī pašvaldību IKT kopsadarbības platformu veidošanai.
2. Gatavojot nozaru ministriju aktivitātes IKT jomā, darīt tās zināmas laicīgi arī pašvaldībām, vēl plānošanas periodā, lai varētu koordinēti plānot gan IT sistēmu, gan finanšu resursus pašvaldību pusē.
3. Organizē regulāras (piemēram, divas reizes gadā) IKT tematiskās tikšanās starp pašvaldībām un VARAM.

Aktuālie Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) un Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) IKT projekti ar pašvaldību iesaisti

1. VARAM sagatavot apkopojušu, aktuālo informāciju pašvaldībām par vēl iespējām pašvaldībām iesniegt projektus, kuros tiek atbalstīta arī IKT problēmu risinājumi.
2. Kopsadarbības platformu izveidošanā (AVIS, līdzdalības budžets, u.c.) plašāk piesaistīt pašvaldību pārstāvjus visos projekta etapos, sākot no projekta idejas līdz tehniskajai realizācijai.
3. Sadarbībā ar pašvaldībām, plānot vienotu IKT pārvaldības modeli publiskajā pārvaldē, (datu piekļuve/aprite/analītika, koplietošanas platformu attīstība, konkurences un/vai monopolstāvokļa problēmu risināšana).

Sadzīves atkritumu apsaimniekošana- pašvaldību atbildība.

- AAR robežas nav!!!
- Datu saņemšana apgrūtināta!
- AAR plāni top, bet apdraudēti termiņi vismaz 2 AAR
- Apdraudēta piekļuve ES fondu līdzekļiem!

Atkritumu apsaimniekošanas reģioni

- 5 reģioni
- Cik katrā reģionā AARC?- lemj pašvaldības!
- Pārvaldības modeļi- lemj pašvaldības!
- Mērķu sasniegšana, atbildība, kontrole- «vienošanās MK noteikumos»
- *Paralēlās atkritumu apsaimniekošanas sistēmas.*

Vienošanās, bet iestrēdzis MK

Puses vienojas- atkritumu apsaimniekošana (1)

1. Pašvaldības 2023.gadā informē VARAM par vajadzīgo **datu** nesniegšanu no konkrētām institūcijām (datu glabātājām) par atkritumu rašanās, pārstrādes un reģenerācijas kvantitatīvo datu apjomu atkritumu apsaimniekošanas reģionālo plānu izstrādes vajadzībām par reģionu un pašvaldību griezumā par sadzīves un sadzīvē radītajiem bīstamajiem atkritumiem par 2020.-2021. gadu un indikatīvajiem datiem par 2022.gadu.

Atkritumu apsaimniekošana (2):

2. Rīkot atsevišķas sarunas un vienoties par sadzīves atkritumu sagatavošanas atkārtotai izmantošanai, **pārstrādes un materiālu reģenerācijas mērķiem** un to izpildes termiņiem, kā arī par atkritumu rašanās, pārstrādes un reģenerācijas kvantitatīvo **datu kopumu mērķu sasniegšanas kontrolei** par reģionu un pašvaldību griezumā par sadzīves un sadzīvē radītajiem bīstamajiem atkritumiem sākot ar 2024.gadu.

Atkritumu apsaimniekošana (3):

3. VARAM kopā ar pašvaldībām paralēli atkritumu apsaimniekošanas reģionālo plānu izstrādei vienojas par **kritērijiem investīciju sadalē** Eiropas Savienības fondu 2021. – 2027. gada plānošanas perioda Kohēzijas fonda investīcijām atkritumu apsaimniekošanas reģionālajos centros nepieciešamās infrastruktūras attīstīšanai (atkritumu savākšanai, šķirošanai, sagatavošanai reģenerācijai, pārstrādei).

Atkritumu apsaimniekošana (4):

4. VARAM sadarbībā ar pašvaldībām līdz 30.12.2023. izstrādā noteikumus, kas paredz reģiona pašvaldību atbildību par **reģionam saistošo mērķu** (proporcionāli reģionā radīto atkritumu daudzumam pret valstī radīto kopējo daudzumu) izpildi. Vairāku atkritumu apsaimniekošanas reģionālo centru vienā reģionā gadījumā reģiona sasniedzamo mērķu izpildes kontrole un darbību koordinācija notiek ar **Uzraudzības padomes** palīdzību.

LPS un Zemkopības ministrijas 11.05.2023. sarunu rezultāti

Sniedze Sproģe,
LPS padomniece

Sarunu tēmas un vienošanās

- Infrastruktūra lauku teritorijās
- Pārtikas nodrošināšana publiskā sektora virtuvēm
- Klimatneitralitātes, zaļā kursa pasākumi attīstībai
- Publisko ūdeņu apsaimniekošana (iekšējie ūdeņi un jūras piekraste).

Puses vienojas- infrastruktūra:

1. Nepieciešama nacionālā programma sākot ar 2024.gadu, paredzot finanšu līdzekļus projektiem dzīves kvalitātes uzlabošanai un uzņēmējdarbības atbalstam lauku vidē, īpaši **lauku ceļu** atjaunošanai.
2. Turpināt darbu ZM, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) un LPS darba grupā par **meliorācijas sistēmām pilsētās**.
3. Līdz 2023. gada 30. decembrim īstenot upju, tiltu, slūžu un poldera ceļu īpašumu **inventarizāciju** un nepieciešams pieņemt lēmumu par īpašumtiesību sakārtošanu.

Puses vienojas (2):

4. ZM, izstrādājot Ministru kabineta noteikumu projektu par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtību pasākumā "Ieguldījumi materiālajos aktīvos" 2023.–2027. gada plānošanas periodam, vērtēt iespēju iekļaut piekoplietošanas būvēm pilsētu teritorijās esošās **hidrotehniskās būves**, un sakārtot plānotā finansējuma **3,4 milj. euro** ietvarā.
5. Līdz 2023. gada 1. jūnijam organizēt sarunas ar ekspertiem par ZM rīcībā esošās **datu bāzēs informācijas** pieejamību pašvaldībām funkciju veikšanai bez maksas, autorizētu piekļuvi un datu ievadi, lai uzlabotu datu bāzes un to lietošanu darbam ikdienā (lēmumi, atskaites, kontrole, uzraudzība).

Puses vienojas (3)-pārtikas nodrošināšana

1. Vienoties par skaidriem veselības, iepirkuma un konkurences **nosacījumiem**, lai varētu ilgtermiņā iepirkumos nodrošināt Latvijā ražoto pārtiku publiskā sektora virtuvēm, pirmām kārtām, bērnu ēdināšanai.
2. ZM un LPS, piesaistot pašvaldības, aktīvi sadarbosies virzībā uz **efektīvākas bērnu ēdināšanas sistēmas attīstību** Latvijā.

Puses vienojas (4):

3. Saistībā ar produktu piegādēm un izdalīšanu **skolu apgādes programmā** – ZM organizē sanāksmes ar PVD un Latvijas Piensaimnieku Centrālo savienību, pēc nepieciešamības pieaicinot arī LPS un izglītības iestāžu ēdinātāju pārstāvjus, lai izskatītu jautājumu par produktu iekļaušanu ēdienreizēs un par atļauto iepakojumu pienam.

Puses vienojas (5):

4. ZM organizēt sarunas ar VARAM, Veselības ministriju, Izglītības un zinātnes ministriju, LPS, Iepirkumu uzraudzības biroju (IUB), Konkurences padomi un lauksaimnieku organizācijām par iespēju noslēgt **Memorandu** par skola bērnu ēdināšanas uzlabošanu, lai īstenotu iniciatīvu “**Bērnības garša**”.

Puses vienojas- klimatneitralitāte, Zaļais kurss (6):

1. Lai veicinātu klimatneitralitātes un zaļā kursa pasākumu ieviešanu, atbalstīt un veicināt priekšnosacījumu izstrādi **koka būvniecības** attīstībai, sākotnēji to ieviešot publisko ēku būvniecībā (skolas, bērnudārzi, klientu apkalpošanas centri, u.c.), tā veicinot nozares attīstības kapacitāti.
2. Līdz 2023. gada 1. jūlijam organizēt ZM, VARAM, LPS, pašvaldību, vides un dabas aizsardzības sertificētu ekspertu sarunas par iespējām izstrādāt **metodisko materiālu - rokasgrāmatu kā saimniekot videi draudzīgi**, lai mazinātu administratīvo un finansiālo slogu pašvaldībām un iedzīvotājiem.

Puses vienojas- publiskie ūdeņi(7):

1. Līdz 2023. gada 1. jūlijam organizēt ZM un LPS ekspertu sanākumi 01.07.2023., lai **apspriestu un sagatavotu iespējamus grozījumus normatīvajos aktos**, kas uzlabotu pašvaldību lēmumu pieņemšanu publisko ūdeņu zivju resursu apsaimniekošanas jomā.
2. Atbilstoši Ministru kabineta un Latvijas Pašvaldību savienības 2018.gada vienošanās un domstarpību protokolā nolemtajam, kā arī ievērojot Ministru kabineta 2019. gada 17. septembra sēdes protokola Nr. 2 11.punktu, 2024.gada valsts budžeta, kā arī vidējā termiņa valsts budžeta veidošanas procesā, nodrošināt **Zivju fondam** paredzētās dotācijas palielināšanu, līdz apmēram, kas turpmākajos gados būtu līdzvērtīga valsts budžetā ieskaitītajiem Zivju fonda dotāciju veidojošajiem ieņēmumiem.